

PRZYKŁAD DOBREJ PRAKTYKI W EDUKACJI do opublikowania na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach

Pełna nazwa szkoły/placówki, w której realizowane jest działanie:		Szkoła Podstawowa im. Z. Kopra w Zespole Placówek Oświatowych w Słupi Jędrzejowskiej		
Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki:		Wiesław Hukowski		
Adres:	Słupia 281 28 - 350 Słupia Jędrzejowska	Strona internetowa: www.spslupia.cal24.pl	Tel.: 41 38 16 394	e-mail: spslupia@slupia.pl
Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za wartość merytoryczną publikacji :		Małgorzata Kaźmierczak (nauczyciel matematyki)		
Zakres działania: (proszę zaznaczyć „x” właściwe pole)	Edukacja, dydaktyka		Zajęcia pozalekcyjne	
	Wychowanie, opieka i profilaktyka		Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	
	Zajęcia wspomagające rozwój ucznia		Kształcenie zawodowe	
	Organizacja i zarządzanie		Funkcjonowanie szkoły w środowisku	
	Działania innowacyjne	X	Wyrównywanie szans edukacyjnych	
	Nauczanie zdalne		Warunki i sposoby oceniania	
	Inne obszary (określić jakie)			
Temat działania: „Mój zeszyt do matmy to OK. zeszyt”				
Czas/okres realizacji zadania: wrzesień 2022r. – maj 2023r.				
Cele działania: Innowacja jest odpowiedzią na aktualne potrzeby środowiska szkolnego, wymogi edukacyjne zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz potrzebę kształcenia umiejętności kluczowych, rozwiązywania problemów i wdrażania do samodzielnego zarządzania procesem swojego uczenia się przez dzieci. W pracy nauczyciela ważne jest reagowanie na zmiany dokonujące się we wszystkich obszarach związanych z nauczaniem i wychowaniem. Zainteresowanie budzą zagadnienia dotyczące twórczości, możliwości intelektualnych uczniów, myślenia krytycznego, kultury błędu, kształcenia umiejętności kluczowych w procesie edukacyjnym. Na podstawie obserwacji i rozmów z uczniami, stwierdzono, że prowadzenie zeszytu przedmiotowego z matematyki dla wielu uczniów stanowi ogromny problem, a jeśli taki zeszyt już jest prowadzony to uczeń nie potrafi wykorzystać swojego zeszytu do utrwalenia poznanych wiadomości. Dlatego podjęto próbę wprowadzenia OK. zeszytu, żeby pomóc uczniom w procesie uczenia się. Głównym celem wprowadzanej innowacji jest rozwijanie u uczniów uniwersalnych kompetencji kluczowych, ale przede wszystkim ma ona zachęcać i motywować uczniów do samodzielnego uczenia się, do zarządzania tym procesem i wzięcia za niego odpowiedzialności. Cele szczegółowe: • wykształcenie w uczniu przekonania o celowości podejmowanych działań i celu, jakim jest nauka, • wprowadzenie odpowiedzialności za własne uczenie się, • rozwijanie umiejętności współdziałania, dokonywania samooceny i oceny koleżeńskiej, • aktywizowanie uczniów do podejmowania samodzielných decyzji oraz działań, • wykorzystywanie informacji zwrotnych do czynienia postępów, • korzystanie z wiedzy i umiejętności innych, • formułowanie refleksji związanych ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności.				

Opis działania:

Na początku roku szkolnego ustalono elementy, które mogłyby/powinny znaleźć się w zeszytcie, aby spełniał on swoje pomocnicze funkcje. OK zeszyt zawiera podstawowe elementy oceniania kształtującego ściśle powiązane z przebiegiem lekcji. W zeszytcie wykorzystywane jest myślenie wizualne oraz postawy i rutyny myślenia krytycznego. Ze względu na potrzeby uczniów katalog poniższych elementów na bieżąco ulega zmianie.

Znajdą się w nim:

1. Cele lekcji: przed lekcją nauczyciel określa, co chce dzięki lekcji osiągnąć i czego oraz po co uczniowie mają się tego dnia nauczyć. Cele muszą być możliwe do zrealizowania i zrozumiałe dla uczniów, którzy nim łatwiej i chętniej się uczą. Znajomość celów pomaga dzieciom wziąć odpowiedzialność za swój proces uczenia się. Podczas lekcji monitorujemy realizację celów, które uczniowie zapisują w zeszytcie lub wklejają notkę opracowaną przez nauczyciela.
UCZEŃ - cele lekcji pokażą mi, dokąd zmierzam i co chcę osiągnąć podczas zajęć.
2. Kryteria sukcesu: kryteria sukcesu to lista umożliwiająca sprawdzenie, czy cele zostały osiągnięte. Określa je i podaje nauczyciel lub są określane wspólnie w klasie. Zadaniem nauczyciela jest ustalenie tego, co będzie brał pod uwagę przy ocenianiu. Dzięki temu uczeń uzyskuje informację, czego ma się nauczyć, jakie elementy powinna zwierać jego praca. Kryteria sukcesu muszą być jasne i konkretnie sformułowane.
UCZEŃ - kryteria sukcesu ułatwiają mi ocenę, czy cel został osiągnięty.
3. Notatki: twórcze notatki skupione są wokół głównego zadania edukacyjnego. Uczniowie uczą się tworzyć, wykorzystując do tego własne preferencje uczenia się. Notatki odzwierciedlają indywidualny sposób myślenia. Do ich tworzenia wykorzystujemy myślenie wizualne oraz rutyny myślenia krytycznego, różnorodne formy papierowe, które uczniowie sami uznają za wartościowe dla siebie.
UCZEŃ - poznaję różne sposoby notowania, selekcjonuję informacje, wybieram sposób uczenia się wartościowy dla mnie, pokazuję postęp w uczeniu się.
4. Refleksja/podsumowanie: refleksja może wystąpić na różnych etapach, na zakończenie lekcji lub zadania, w czasie trwania lekcji, a także jako podsumowanie cyklu lekcji. Uczniowie, mając świadomość, że będą podsumowywać to, czego się nauczyli, bardziej angażują się w naukę, widzą jej sens. Jest to refleksja indywidualna. Refleksja/podsumowanie mogą przybierać różną formę, przy ich tworzeniu wykorzystujemy pudełko refleksji z CEO oraz karty niedokończonych zdań. Uczeń może sam wybrać sposób zapisu refleksji. W celu podsumowania/refleksji na zakończenie pracy po półroczu i na koniec roku uczniowie wyrażają swoją opinię na temat sposobu nauczania, mocnych i słabych stron, zadają pytania.
UCZEŃ - zapisuję własne myśli dotyczące tego, czego się uczę i tego, czego się nauczyłem, widzę postęp i sens nauki.
5. Komentarz nauczyciela: informacja zwrotna dotycząca pracy ucznia, co zrobił dobrze, co źle, ze wskazówkami do poprawy i sposobem poprawy. Informacja może przyjmować różne formy: dwie gwiazdy, jedno życzenie, tabela, adnotacja, recenzja, inne wybrane przez nauczyciela. Informacje zwrotne i dokonane na ich podstawie poprawy prac odzwierciedlają proces uczenia się ucznia.
UCZEŃ - wiem, jakie są moje mocne strony, co już umiem, a nad czym muszę jeszcze popracować. Otrzymuję wskazówkę, w jaki sposób mogę prace poprawić.
6. Ocena koleżeńska: informacja zwrotna do pracy napisana przez innego ucznia. Może przyjmować, podobnie jak informacja zwrotna nauczyciela, różne formy.
UCZEŃ - formułuję opinię na temat pracy innego ucznia, pracuję z kryteriami, uzasadniam swoje zdanie.
7. Samoocena: komentarz ucznia do własnej pracy, jest refleksją nad własnym uczeniem się, może przybierać różne formy.
UCZEŃ - analizuję własną pracę, pracuję z kryteriami, znam swoje mocne i słabe strony.
8. Pytania kluczowe: powinny zaangażować uczniów, pobudzić ich do myślenia. Zadając pytanie kluczowe, zakładamy, że uczniowie będą aktywnie uczestniczyć w poszukiwaniu odpowiedzi na nie.
UCZEŃ - jestem zainteresowany problematyką lekcji, angażuję się, rozwijam krytyczne myślenie, analizuję i interpretuję.

Ustalenie formy zeszytu oraz sposobów jego sprawdzania i oceniania przez nauczyciela.

Najodpowiedniejszym formatem OK zeszytu jest format A4 i taki został zaproponowany uczniom. Jednak, jeśli uczeń zgłosi chęć prowadzenia OK zeszytu w innym formacie, jego wybór zostanie zaakceptowany. Uczniowie muszą mieć swobodę projektowania swoich notatek i łatwy dostęp do potrzebnych informacji. Informacji zwrotnej, ocenie koleżeńskiej czy samoocenie podlegać będą zadania zawarte w zeszytcie oraz obecność w nim ustalonych elementów.

Praca z zeszytem

Na początku nauczyciel pomaga uczniom wypełniać zeszyt niezbędnymi elementami. W miarę upływu czasu dzieci tworzą własne notatki na podstawie wypracowanych podczas zajęć materiałów. Wykorzystują do tego metody i techniki poznawane na lekcjach. Uczniowie dbają o systematyczne i prawidłowe wypełnienie zeszytu, w czym pomagają podane wcześniej kryteria. Nauczyciel wpisuje do zeszytu komentarze do prac pisanych przez ucznia, przy okazji kontrolując, czy OK zeszyt prowadzony jest zgodnie z ustalonymi zasadami i czy spełnia swoją funkcję jako pomoc w uczeniu się. Cyklicznie nauczyciel i uczniowie poświęcają czas podczas lekcji, by omówić korzyści płynące z prowadzenia OK zeszytu i odpowiednio modyfikują pracę z zeszytem. Ważne jest by uczniowie brali udział w planowaniu pracy i mieli dużo swobody.

Opis uzyskanych efektów:

OK zeszyt tworzony przez uczniów klasy IV jest formą współpracy pomiędzy uczniem i nauczycielem, w której uczeń monitoruje swój proces uczenia się, a nauczyciel wykorzystuje ocenianie kształtujące do skutecznego nauczania.

W OK zeszytce znajdują się stale elementy, które tworzone są przez nauczyciela lub przez ucznia samodzielnie: cel lekcji, pytanie kluczowe, kryteria sukcesu – szczególnie ważne, gdyż precyzują konkretne wymagania i umiejętności.

Uczeń wie, co musi umieć i jak ma to osiągnąć.

OK zeszyt zawiera notatki, refleksje, informację zwrotną nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń, nauczyciel – rodzic. Podczas tworzenia OK zeszytu z matematyki uczniowie poznali elementy sketchnotingu: kolorowe karteczki, kolorowe długopisy, podkreślenia, pogrubienia, ramki, dymki, chmurki, ikony, mapy myśli, strzałki itp. Niektórzy uczniowie stosują też kod kolorystyczny do zaznaczania ważnych wiadomości, prac domowych itp.

Analiza rozmów i innych informacji zwrotnych pozwoliła ocenić stopień realizacji celów, wyciągnąć wnioski, zaplanować pracę i zmodyfikować metody pracy w trakcie roku szkolnego. Z rozmów z uczniami wynika, że lubią oni tworzyć swoje notatki w zeszytach przedmiotowych oraz chętnie korzystają z zeszytu w domu. Bardzo podoba im się format A4 zeszytu, gdyż mają dużo miejsca do rysowania. Niektórzy rodzice zwracali uwagę na nadmierne stosownie jaskrawych kolorów w zeszytach przez dzieci.

Wnioski z realizacji:

Wspierać uczniów w tworzeniu ich OK zeszytów z matematyki. Pokazywać, że zeszyt wcale nie musi być nudny, a wręcz przeciwnie, może to być doskonale narzędzie do nauki.

W klasach starszych wprowadzać więcej oceny koleżeńskiej i samooceny.

Kontynuować działania w kolejnych latach.

Na czyje potrzeby odpowiada działanie (np.: uczniów, rodziców, nauczycieli, administracji placówki, społeczności lokalnej)?
Działanie odpowiada na potrzeby przede wszystkim uczniów, ale także rodziców i nauczycieli.

W jaki sposób zostanie zapewniona ciągłość /trwałość /cykliczność działania?

Ciągłość zadania zostanie zapewniona rokrocznie.

Instytucje wspomagające realizację podjętych działań:

Przy realizacji działań nie współpracowano z żadnymi instytucjami.

Trudności w realizacji (ewentualne wskazówki w kwestii rozwiązywania problemów):

W trakcie realizacji podjętego działania nie napotkano na żadne trudności.

Uzasadnienie zgłoszenia:

Tworzenie OK zeszytu z matematyki do doskonałe działanie pokazujące uczniom potrzebę tworzenia samodzielnych, kreatywnych notatek, które można wykorzystać w procesie uczenia się. Zwykle zeszyt do matematyki jest nudny i nieprzyjemny dla ucznia. OK zeszyt ma być inny – pomysłowy, kreatywny, ciekawy, stworzony przez ucznia i dla ucznia.

Wykaz załączników:

Zdjęcia z zajęć lekcyjnych w ramach, których realizowane było działanie.

Wyrażam zgodę na opublikowanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach przedstawionego przykładu dobrej praktyki.

Dyrektor
Zespołu Placówek Oświatowych
mgr Wiesław Hukowski

Podpis dyrektora szkoły/placówki

Stupia, 27.04.2023r.

Miejscowość, data

OŚWIADCZENIE DYREKTORA SZKOŁY (PLACÓWKI)

Oświadczam, iż ja niżej podpisany/na przesyłam do umieszczenia nieodpłatnie na stronie Kuratorium Oświaty w Kielcach <https://www.kuratorium.kielce.pl>. Menu/nadzór pedagogiczny/dobre praktyki publikację pod tytułem*4. Mój zamyśl do matmy to OK zamyśl*..... jako „Dobrą praktykę”.

Oświadczam, że wypełniłem/am obowiązki informacyjne przewidziane w przepisach art. 13 lub art. 14 RODO wobec osób fizycznych (lub ich przedstawicieli ustawowych), od których dane osobowe bezpośrednio lub pośrednio pozyskałem w celu zgłoszenia do publikacji przykładu „dobrej praktyki” na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Jednocześnie oświadczam, iż posiadam zgody rodziców (opiekunów prawnych) oraz nauczycieli na zaprezentowanie na wskazanej wyżej stronie internetowej danych osobowych, w tym obejmujących ich wizerunek i akceptuję zasady publikacji dobrych praktyk zamieszczone na stronie Kuratorium Oświaty.

Oświadczam, że przesłana przeze mnie publikacja:

- nie narusza praw osób trzecich, w szczególności praw autorskich,
- zawiera treści zgodne z przepisami prawa.

Słupia *27.04.2023r.*
(miejscowość) (data)

Zespół Placówek Oświatowych w Słupia
Szkoła Podstawowa
im. Zbigniewa Kopra
28-350 Słupia
tel. 41 38 163 94

(podpis dyrektora szkoły/placówki)

Dyrektor
Zespołu Placówek Oświatowych
mgr Wiesław Hukowski